

KATALUNA ESPERANTISTO

Monata Esperanta Gazeto

JARO VII^a : NOVEMBRO - DECEMBRO 1916

6-7

La Movado en Usono ĉiam progresas!

AMERIKA ESPERANTISTO

Oficiala Organo de la Esperanta Asocio de Norda Ameriko,
montras al vi

KIAL — KIE — KIOM

(\$ 1.00 JARE EN USONO)

Dum la deviga dormado de tiel multaj Esp. gazetoj:

SPECIALA EKSTERLANDA PREZO NUR Sm. 2.000

(Anstataŭ Sm. 2.500)

MENDU NUN — UNUA NUMERO SENPAGE!

The American Esperantist Co., Inc.

West Newton, Mass., Usono

Nia devizo: *Mora estas gataro*

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE

Katalana Esperantista Federacio,

DE Baska Esperanta Federacio KAJ

DE Aragona Esperantista Federacio

Redakcio kaj Administracio:
Diputació, 280 : Barcelona

Al Niaj Legantoj

KVANKAM multaj el vi kredeble pensis jam pri morto de KATALUNA ESPERANTISTO, malesperante pri ĝia reapero, jen ĝi denove en sia iama posteno kun la sama entuziasmo, kun la sama fervoro kaj forta antaŭa volo, preta kiel ĉiam progandadi la internacian lingvon subtenante kaj plifortigante la vigecon de nia movado en la kataluna lando; ne nur ĝi ne estas mortinta, sed kontraŭe ĝi pretiĝas, post kelkaj monatoj de ripozo, ankoraŭ pli multe labori por Esperanto, pliintensigante se eble siajn ĝisnunajn klopodojn. Dum tiu tempo kiam nia gazeto ne povis aperi, ni ricevis el ĉiuj partoj de nia lando leterojn kaj komunikaĵojn kiuj montras la grandan intereson kiun ĉiuj katalunaj grupoj sentas por la funkciado de la K. E. F., ili provas al ni ke ni ne estas solaj en nia laborado kaj ke ĉiu estas preta helpi laŭ mezuro de siaj respektivaj kapabloj al la komune farata laboro. Ni firme esperas, do, ke nun kiam la gazeto povas denove reaperi kun reguleco kaj akurateco ne mankos al ni la helpemo de ĉiuj katalunaj samideanoj, sed ĉiu penos kiel ni mem por la restarigo de la antaŭa stato.

Necese estas ke la fajro de l' entuziasmo por la internacilingva idealo ne estingiĝu en nia lando, sed ni konservu kaj pligrandigu

ĝin ankoraŭ; dum tiu milita tempo kiam en multaj aliaj landoj, preskaŭ en la tuta mondo tiom da niaj samideanoj estas devigataj ne plu okupiĝi pri pacamaj ideoj, ne plu labori kaj agi por la interfratigaj idealoj kaj noblaj aspiroj, kiam la grupoj kaj organizacioj esperantistaj en tiuj landoj trapasas pro la manko de elementoj fortan krizon, ni devas esti, la esperantistaj societoj kaj grupoj en la nemilitantaj nacioj, tiuj kiuj havas kiel ni la feliĉon ne esti trenitaj en la teruran uraganon kiu detruas la plej bonan parton de la homaro, ni devas esti certa kaj firma garantio ke la fervoro kaj vicleco de nia celado ne malvarmiĝis, ke nia samideaneco ne cedis al malpacemaj furiozoj; ni devas konstante kaj sensancele okupi nian lokon, neniam deflankiĝante, neniam hezitante por ke kiam la malbonaj tempoj finiĝos, kiam la milito kun sia monstra sekvantaro de teruroj, malfeliĉoj kaj malĝojoj ĉesos, tiuj alilandaj samideanoj dum tiuj-ĉi jaroj penegate batalintaj por la plenumo de siaj patrujaj devoj, tiel longe sin nutrintaj per malamaj sentoj, tiuj samcelanoj niaj kies fido al nia movado povus esti ŝanceligita de la tiel longa milita vivado, kaj kiuj eble povus pensi pri nuliĝo kaj detruigo de ĉia pacama, de ĉia nobla interfratiga idealo, ili ĉiuj vidu kaj renkontu en ni la antaŭan fervoron, kaj kuraĝigitaj de nia propra entuziasmo ili pretiĝu denove al la laboro kiu antaŭe estis jam doninta tiel abundajn fruktojn.

Por la efektiveco de tiu-ĉi grava tasko bezonate estas ke ĉiu samideano metu al la servo de nia afero ĉiujn siajn fortojn kaj kapablojn, ĉiujn rimedojn je kiuj li disponas, ke ĉiu esperantisto klopodu laŭ limo de ebleco per tutaj siaj entuziasmo kaj fervoro al la realigo de tiu altcela aspiro; necese estas firme kaj lojale subteni nian organizacion kaj ne ŝpari sian helpon al la enlanda asocio, al K. E. F. kiu tiom faras por la esperanta propagando kaj dank' al kies agado kaj efiko ni povas en granda nombro ĉiujare almiliti unu urbon, ĉeestante festojn tiel belajn kaj plezurigajn kiel la okazigitajn en Reus, kie samtempe ĝojiĝante pri la kunrenkontiĝo kaj konatiĝo de novaj adeptoj oni faras la plej gravan, efikan kaj bonan propagandon.

Ni esperas ke tiu helpo ne mankos al ni kaj fidante al ĝi ni promesas ankaŭ kontribui per la regula kaj ĉiumonata apero de K. E. al tiu antaŭdirita tasko.

Ni ŝuldas, kompreneble, klarigojn al niaj legantoj kial dum kelkaj monatoj nia gazeto ne povis aperi; ili estas tre simplaj: la tuta laboro por la verkado kaj redakto de K. E. pezis preskaŭ ekskluzive sur nia Direktoro, kiu malgraŭ sia bona volo kaj kontraŭ

siaj propraj deziroj, surŝarĝita en tiu epoko de siaj multaj okupoj kaj profesiaj devoj kiuj lasas al li preskaŭ neniom da libera tempo, ne povis dediĉi kiel antaŭe ĉiujn siajn kapablojn kaj bonvolon al la arango de tiu-ĉi postkongresa numero; aliflanke la granda laboro kiun postulas, laboro kiun sole povas taksii ĝia farinto, la redakto de eksterordinara numero kun tiom da paĝoj kaj ilustrita suplemento kaj kun tio la manko de helpantaj bonvolemluloj, ĉio-ĉi kaŭzis de tago al tago la prokraston en la apero de nia gazeto. Ni scias ke iom malfacile estas al tiuj neniam partoprenintaj redaktan laboron kompreni similan prokraston sed ni esperas ke ĉiu K. E. F.-ano komprenos ke K. E. ne estas ia negocanta firmo, ke tiuj kiuj por ĝi laboras kaj dediĉas sian tutan libertempon tion faras tute sindone kaj senpage, ne atendante alian rekompencan ol la estimon kaj dankon de ĉiuj bonvolemaj samideanoj kaj tion sentinte, ni esperas, ke ili ne ŝatos postuli de la Redakcio pli ol ĝia bona volo mem povas oferedoni.

Feliĉe, per la eniro en la gazeto de novaj fervoruloj kaj per nova arango de la Redakcio, ni esperas esti solvintaj tiun-ĉi problemon kaj kvankam nia kara Direktoro S-ro Grau ne povos kiel ĝis nun tiel aktive partopreni la redaktadon de K. E., tamen sub lia gvidado ni esperas denove repreni la antaŭan laboron kaj firme povas garantii la regulan aperon de nia gazeto.

Al tiu-ĉi laboro, al tiu-ĉi tasko fervore ni nin donos, kun la certeco ke neniam ĉesos apud ni stari la bonvolemo kaj kolegeco de ĉiuj kunfederacianoj.

MARIAN SOLÀ

VII^a Kongreso de Kataluna Esperantista Federacio kaj I^a Kongreso de Hispana Esperantista Konfederacio

Reus : 11, 12, 13 Junio 1916

ALVETURO DE LA KONGRESANOJ

Tiuj kiuj veturis iam al niaj kongresoj, tiuj konas perfekte la specialan senton, miksojn de entuziasmo kaj timo, kiu plenigas la korojn de la samideanoj, avidaj, se oni povas tiel adjektivi, ĝui ĝisfunde la kongresajn solenojn, kaj samtempe iom timaj ke tiuj ĉi ne atingos la sukceson kiun por ili la entuziasmo deziras.

Tiu sento malekzistis for de ĉiuj ni, tuj kiam ĉe la alveturo Reus ni ekpaŝis sur la trotuaro de la stacidomo, sur kiu staris kun tieaj samideanoj sufiĉe multaj jam alvenintaj esperantistoj eksterkatalunaj, kiuj rapidis komuniki al ĵus venintoj la antaŭsentojn kaj certigojn pri hela sukceso de la Kongreso.

Kiam je la 10 matene alveturis la ekspresa vagonaro kondukanta ĥian eksceleonon sinjoron Valentí Carulla rektoro de la Universitato Barcelona, speciala delegito de lia moŝto la Ministro de Publika Instruado, kiun salutis ĉiuj eminentaj samideanoj kaj altrangaj personoj lin atendantaj, la aŭguroj efektiviĝis kaj la kongresanaro komencis travivi entuziasme esperigajn momentojn.

ĈE LA URĴODOMO

En la granda oficiala laborĉambro de lia moŝto la Urbestro estis prezentitaj al S-ro Carulla la pionirojn de nia movado, kun kiuj li afable parolis pri la efiko de la propagandaj klopodoj en la nunaj malfacilaj tempoj. Kunvenis tie la plej multo el la Urbokonsilantoj, S-ro Direktoro de la Teknika Instituto (Oficiala gimnazio), S-ro Komandanto Milita de Reus, S-ro Vidiella prezidanto de la Provinca Deputitaro de Tarragono, kun aliaj deputitoj, S-ro reprezentanto de la Reus' a Prioro, S-ro Prezidanto de la Komerca Ĉambro, kaj multaj aliaj distingindaj personoj.

En la vasta antaŭĉambro kaj en la atenda salono ne povis en-

teniĝi la amaso de samideanoj, kiuj subite salutis per aplaŭdado la ekparolon de sinjoro Urbestro, kiu deziris per koraj vortoj plej grandan sukceson al la komenciĝanta Kongreso, kaj ĝojas ke li kiel reprezentanto de la progresema urbo povas sin turni al la esperantistoj, amantoj de vera paco kaj progreso.

S-ro Serrat, respondas al li nome de la K. E. F.-anoj, dankante elokvente la akcepton afablan, kiun la urbo faris per la vortoj de sia urbestro al la kongresanoj.

S-ro Maynar, reprezente de la *Aragona Esperantista Federacio* diras ankaŭ kelkajn vortojn de danko kun sia kutima facileco.

Kaj S-ro Perogordo, respondas nome de la restantaj hispanaj esperantistoj per flua parolado esprimante ankaŭ koran dankon al la urbo kaj al la aŭtoritatoj.

Bruantaj aplaŭdadoj sonis post la parolo de la diritaj sinjoroj, kaj tuj poste la kongresanoj manifestacie aliris al SOCIETO OLIMPO.

En la riĉa, grandsinjora salono, el la XVIII^a jarcento, de la luksa sidejo de societo Olimpo okazis la solena malfermo de la kongreso. En la prezida loko sidigis ĉirkaŭ la reprezentanto de la Ministro de P. I. la membroj de la Komitato de la K. E. F., la delegitoj de la Aragona Federacio, S-ro Perogordo, S-ro Grau, direktoro de K. E. kaj enurbaj altranguloj.

Fariĝas silente, kaj S-ro Carulla per laŭta, sonora voĉo, en eleganta akademia dirmaniero potencas la aplaŭdadon, kiu lin salutas, kaj aŭdigas de ni esperanteman paroladon, kian certe ne pli bone eldirus malnova samideano. Li rememorigas la Universalajn Kongresojn kaj precipe la Barcelonan kaj esprimas sian ĝojon, ke estis al li difinita la tasko malfermi tiun 1^{an} Kongreson de Hispana Esperantista Konfederacio frukton de tiu serio de katalunaj kongresoj komencita tuj post la V^a Universala. Diversloje la aplaŭdado de la aŭskultantoj interrompas lian paroladon, kaj bruas plej laŭte, kiam espriminte sian esperon ke baldaŭ Esperanto enkondukiĝos en la oficialajn programojn de Instruado, li en nomo de lia alta Moŝto la Reĝo de Hispanujo kaj de lia Moŝto la Ministro de Instruado deklaras malfermitaj la kongresojn de H. E. K. kaj de K. E. F.

S-ro Grau, kiam post la ovacio silento refariĝas, ekstaras kaj en nomo de la katalunaj membroj de K. E. F. katalune esprimas varman dankon al la altaj aŭtoritatoj de Hispanujo, kiuj delegis la eminentan Rektoron de la Barcelona Universitato por veni al nia Festo, malfermi solene la kongresojn. Daŭrigante sian paroladon en kastila lingvo li diras la dankon de la aliaj hispanaj samideanoj, kiujn kontentigos plejmulte la sciigo ke jam en la superaj

sferoj de nia lando estas konsiderata nia movado kiel proksima de matureco, preta eniri en la oficialan vivon kiel jam akirita progresilo. Kaj sin turnante en esperanto facila kaj flua al la samideanoj, S-ro Grau invitis ilin al konstanta kaj obstina laboro por ke la bonaj deziroj, kaj intencoj esprimitaj de S-ro Carulla efektiviĝu laŭ eble baldaŭ, kion akcelos sendube la firma kunlaborado de ĉiuj samideanoj tra la tuta lando.

La entuziasmaj vortoj de la parolinto vekis fortan kaj longan aplaŭdon, kaj S-ro Carulla forlasis la salonon, adiaŭnite per nova aplaŭdado.

S-ro Balsells prezidanto de K. E. F. okupas sian postenon kaj faras paroladeton, per kiu li resume esprimas la dezirojn de la Direkta Komitato, kiujn la federacioj certe efektivigos, kaj petas la delegitojn de societoj bonvolu prezenti siajn rajtigilojn.

ESPERANTISTA EKSPOZICIO

En unu el la salonegoj de la grava societo «Centre de Lecturas» estis instalita la Esperanta Ekspozicio, sen ia dubo la plej kompleta kaj riĉa el ĉiuj ĝis nun okazintaj en nia lando, ĉies dankon meritas la samideanoj kiuj zorgis pri ĝiaj arango kaj ornamo.

En la centra, larĝa tablo kuŝis amaso da libroj kun siaj ruĝaj kaj verdaj kovriloj, la kolekto de «La Revuo», diverslandaj gramatikoj kaj lernolibroj, ŝlosiloj, niaj plej belaj eldonaĵoj «Albrecht Dürer», «El Parnaso de Popoloj» k. c.; sur unu el la muroj pendis la tuta primilita literaturo en Esperanto, plej efike konvinkanta la vizitantojn pri la vivipovo de nia movado eĉ dum la malpacaj tempoj; ceterajn murojn ornamis granda nombro da poŝtkartoj el plej diversaj landoj ricevitaj, kaj kolektoj de gazetoj, jurnaloj kaj revuoj esperante verkitaĵ.

En la enirejo de l' ekspozicio oni disvendis ankaŭ lernolibrojn, ŝlosilojn kaj la verkon pri Cervantes eldonitan de la Madrid' a Grupo Esperantista.

VI^a Internaciaj Floraj Ludoj

NIA ĉiujara Literatura Festo, kiu estas ĉiam la plej riĉa kaj luksa ornamo de la kongresaj tagoj, prezentiĝis dum nia VII^a Kongreso se eble kun pli eksterordinaraj brilo kaj belegeco; la grandega teatro Circo arte ornamita per verdaj girlandoj kaj plej diverskoloraj floroj estis jam je la kvara kaj duono plenega de esperantistoj kaj Reus' anoj avidaj ĝui la ĉarmon de nia granda festo kaj aplaŭdi la verkojn de niaj esperantaj poetoj kaj prozistoj; la luksa teatro prezentis duonhoron antaŭ la komenco de la festo plej brilan kaj agrablan aspekton; eĉ ne unu sidloko restis neokupita en la vasta parteroj dum ankoraŭ tra la enirpordo penetris sennombra amaso da alestantoj; la loĝiojn okupis la plej gravaj kaj distingindaj familioj de la urbo kaj tiel same la du etaĝojn kiel la parteron plenigis amaso da gesinjoroj kaj ĝentilaj fraŭlinoj kun riĉaj kaj elegantaj vestoj diskutantaj kaj parolantaj inter si pri la tuj okazonta soleno; la konfuza, amasa kaj gaja murmuro de la interniksitaj konversacioj ĝojigis kaj donis specialan ĉarmon al la teatra salonego.

Subite fariĝas impona silento kaj tra la centra pasejo suriras la scenejon vico de aŭtoritatuloj; brua aplaŭdado ekaŭdiĝas kiam ili prenas siajn respektivajn lokojn apud la Reĝina Trono; dekstre sidas la Juĝintaro kaj la membroj de la Konservantaro de la Floraj Ludoj, artileria komandanto S-ro Perogordo, F-inoj Eularia kaj Teresa Rosell, S-roj Terricabras, Ventura, Balcells, Pellicer, Aguadé, Bremón, Galcerán k. a., maldekstre la urbaj aŭtoritatuloj, urbestro S-ro Manuel Sardà, prezidanto de la Provinca Deputitaro S-ro Vidiella, Arĥipresto Pastro Garravé, provincaj deputitoj S-roj Alimbau kaj Borrell, prezidanto de la Komerca Ĉambro S-ro Boqué, en reprezento de la Teknika kaj Ĝenerala Instituto, S-ro Cabré kaj urbkonsilantoj S-roj López, Sagalà, Magriñà, Massó, Clivillés, Balagué kaj Jordana.

Tuj poste Lia Urbestra Moŝto diras en Esperanto la malferman frazon : «Oni malfermas la feston». Ĉies okuloj direktiĝas al la scenejo kie la Sekretario de la Juĝintaro stariginte, meze de religia silento kaj sciavida atentemo de la ĉeestantaro per klara kaj laŭta voĉo eklegas sian bonege verkitan raporton:

Sinjorinoj kaj Sinjoroj:

Estas tre granda plezuro por mi, vidi kiel bele ekfloras en la nunaj dolĉaj momentoj de festo por la okuloj kaj la koro, la brila soleno de niaj VI^a Internaciaj Floraj Ludoj, tiel karesata kaj dorlotata de niaj revoj dum la proza tempo de la luktoj kun la amara realeco de nia vivo.

El la parfumplenaj floroj de poezio aperintaj la nunan jaron ĉe la enlanda ĝardeno de nia literaturo, ni plektis por vi girlandon, al kiu ni aldonis florojn el la eksterlanda ĝardeno. Mi petas, akceptu ĝin, almenaŭ kun la samaj iluzioj kaj entuziasmo kiuj gvidis nin dum ilia traserĉo por prezento. Vi trovos en ĝi unu floron, unu verkon, la plej delikatan, kies koloroj kaj parfumo kaptis al ni la koron kaj gajnis super ĉiuj aliaj verkoj la plej honoran premion el la Ludoj.

Gesinjoroj: Ni proklamu do, kaj aklamu, kiel meritas, la nomon de la feliĉa poeto laŭreata per la Natura Floro, kiu estas S-ro **Artur Doménech Mas** el Barcelono. Li elektis por Reĝino de nia Festo la belan fraŭlinon **Lola Alimbau**, al kiu li proponas la floran sceptron, signo de venko. Popolo el Reus, ni, esperantistoj, niajn plej respektajn riverencojn ni ne ŝparu al Ŝia Reĝina Moŝto kiel esprimon de l' admiro kiun ni devas atesti al ŝi kaj al ŝia Princina Sekvantaro en la alta loko kiun ili okuposa.

La laŭreata poeto, salutata per varma kaj longedaŭra aplaŭdo, suriras la scenejon kaj ricevas de manoj de S-ro Perogordo la Naturan Floron, belega florbukedo kun silka verda rubando kun oraj literoj; kaj tuj kune kun la poeto forlasas la scenejon la Juĝantaro kaj Aŭtoritatuloj por proponi al Ŝia Reĝina Moŝto la prezidan lokon.

Unumove starigas la tuta ĉeestantaro kaj per brua, resonanta aklamado salutas la enirantan Reĝinon kiu je brako de l' poeto kaj laŭ la majestaj akordoj de la solena marŝo de Tanhaüser ludata de la urba muzikistaro, iras sidigi en sia splendida trono, sekvata de sia brila Kortego de Amo, kiun konsistigas la ĝentilaj kaj elegantaj fraŭlinoj **Lola Mayner**, **Teresa Grau**, **Maria Teresa Font de Rubinat**, **Joaquina Soler**, **Virginia Mata**, **Maria Musté**, **Rosita Aguadé** kaj **Paquita Salas**; ilin akompanas brako ĉe brako la membroj de l' Juĝantaro kaj de la Konservantaro. La beleco de ĉiuj Korteganinoj kaj la lukso kaj brilo de iliaj tualetoj kaj vestoj vekas ĉies admiron, sed ĉio estas pala antaŭ la riĉa heleco kaj eleganta vestaĵo de la Reĝino Fraŭlino **Lola Alimbau**; ŝia luksega blanka mantelo kun

oraj ornamoj, la multekosta kolĉeno kiu brilas sur ŝia brusto kaj precipe ŝia rava figuro kaj eksterordinara beleco kaŭzas la miron de ĉiuj ĉeestantoj. Post kiam Ŝia Reĝina Moŝto sidigis sur sia alta kaj honora trono, arte ornamita kaj hele lumigita, kiu meze de la scenejo per floroj kaj verdaĵoj prezentas plej belaspektan vidon, por kio ricevis merititajn laŭdojn nia samideano S-ro Alsina zorginta pri la teatromamado, post kiam la Korteganinoj, Jugintoj kaj Aŭtoritatuloj okupas siajn respektivajn sidlokojn, ĉesas la aklamoj kaj murmuroj de la ĉeestantaro kaj la Sekretario S-ro Ventura alpaŝas al la tribuno kaj kun firma voĉo reprenas la legadon de sia raporto:

*Reĝina Moŝto,
Reĝina Kortego,*

Plej koran saluton al vi, por la granda honoro kiun vi faris al ni kaj al nia poezia festo, akceptante ĝin prezidi per viaj ĉarmoj kaj beleco neniam sufiĉe laŭdataj de miaj senpovaj vortoj. Via nobla gesto tiel tuŝis niajn altajn sentojn, ke ĝi vivos tra la tempoj en nia koro kaj en nia penso kune kun nia plej sincera parole neesprimebla danko.

*Ekscelencaj Sinjoroj,
Sinjorinoj,
Sinjoroj,*

Fortan impreson kaŭzis en mi la nerifuzebla decido de la Konservantaro de la Floraj Ludoj, elektante min al la ofico de Sekretario de la nunaj, kies fakto tre honora vidigis al mi kiel terura estas la vero pri la devo kaj la povo. Inter la devo kaj la povo ekzistas tiel longa spaco, tiel senfunda abismo kaj momenta intriga ĝojo, ke mi bezonis fortojn por elporti tiun decidon kaj ne fari ion alian ol akcepti kaj min doni plene al la volo de l' hazardo.

Poste, kiam la alvoko estis publikigita kaj la verkoj flualvenis, kiom da nepriskribebla ĝuo mi sentis ĉe l' unua ekgustumo de ĉiu el ili, vidante en kelkaj, certe tre malmultaj, kaj sub la anonimeco de l' konkurso la nespartan manon de fervorulo kiu febre verkas en la deziro plialtigi nian lingvon kaj nian literaturon. Kaj tiu fakto estas tiel rimarkinda, se ni konsideras ke eĉ eminentuloj en nia beletristiko pasis tra tiu grado de fervoro antaŭanonco de pli bonaj tempoj.

Verkojn ni ricevis kiuj per si solaj faras la sukceson de nia Konkurso. Permesu do, ke ni laŭvice konigu, trastudante iliajn ver-

kojn, la nomojn de la elektitoj triumfintaj en la spirita lukto al kiu ni ilin invitis. Jen ili:

ORDINARAJ TEMOJ

Ne tre granda estas la nombro de la verkoj ricevitaj por la unua ordinara temo: originala versaĵo pri amo. La Juĝantaro ilin ekzameninte unuanime elektis por premio la verkon n.º 57^a «En Krepusko» devizita: «La mar' estas poeto de la kreitar'». Ĝi estas lirika, flua versaĵo, kies fundo tre bela kaj alloga la priskribo, tuj altiris niajn atenton kaj estimon. La aŭtoro de tiu verko, enamita en la majestatan harmonian formon de la hispanaj dekonusilabaj versoj, tiel riĉaj je ritmoj, per kiuj tiom da geniaj aŭtoroj aŭdigis siajn sublimajn kreaĵojn, trafe ĝin uzis en la sia verkante ĝin en kvarversaj strofoj kies versoj alterne akcentigas kaj alprenante la unuan hispanan formon kiu ricevas iktojn sur la 6^a kaj 10^a silaboj. Krom tio ke dufoje asonancas la unua kaj tria versoj kun la dua kaj kvara, mi povas diri ke ĝiaj rimoj estas perfektaj forestante la malbonsonaj sufiksaj kaj participaj.

Ĉar tiu versaĵo estas la plej bona el la verkoj distingitaj per ordinaraĵaj premioj, ni aljuĝis al ĝi la Naturan Floron.

Ĝia aŭtoro estas S-ro Artur Doménech Mas el Barcelono.

Brua aplaŭdo eksonas kiam la premiita poeto starigas kaj antaŭeniras por deklami sian majstran verkon; fariĝas silento kaj S-ro Doménech legas per klara kaj emocia voĉo:

El Krepusko

(Vesperkanto de maristo)

Devizo: *La mar' estas poeto de la kreitar'*

Vi venu, karulin', mia boato
kun ornamar' de fest' atendas nin...
ĝi ŝajnas, la boat', sur la marplato,
belornamita trono de diin'.

Sur tia tron' sidigu, kaj ekvidos
Venus' konkurantinon sur ondar';
ĉar fiŝoj, ondoj, mevoj tuj rapidos
aklami vin reĝino de la mar'.

Kaj vi estos reĝin', mi vasal' via,
la fiŝoj korteganoj, la siren'

paĝi', kaj de ĉiel' la blumagia
arkaĵo, stelbrilanta baldaken'.

De l' sunsubiro kiam la ruĝhelo
brullumos trans la mont' kiel ruben',
ni sur mar' ruĝa, sub ruĝa ĉielo,
tra l' via regn' kuniros en promen'.

De l' ondoj malkvietaj respektplene
lulantaj nin tra la murmur-akord',
alportos marventet' al ni serene
la malproksimajn bruojn de l' marbord'.

Kaj dume la boät', de l' vent' ŝovita,
nin enkondukos mezen de l' lazur',
kaj tie, for de l' mondo hipokrita,
mi vin kaj vi min amos, ho plezur'!

En la kvietosilento de la maro,
de la ĉiel-lazur' sub la majest',
de kisoj, de karesoj la nektaro
dolĉigos nian amon sen atest'.

Kaj tiam en ĉiel' la steloj brilaj
pli hele palpebrumos kun envi',
kaj eĥos de l' sirenoj fals-ĝentilaj
la kantoj plenaj de ĵaluzpasi'...

Vi venu karulin', mia boato
kun ornamar' de fest' atendas nin....
ĝi ŝajnas, la boät', sur la marplato,
belornamita trono de diin'.

ARTUR DOMÉNECH MAS

Oni denove aplaŭdas, kaj post la ovacio reprenas la Sekretario
sian raporton:

Celantajn la premion al I^a originala temo, alvenis sep verkoj
plie, el kiuj du montriĝas kun rimarkinda valoro. Ili estas la ver-
koj n.º 54 kaj 2. Verko n.º 54 estas ankaŭ tre bela versaĵo sed kies
perfekteco en ĝia strukturo ne tute kontentigis la postulojn de l' Ju-
ĝintoj. Se ĝia aŭtoro estus kombininta en akorda maniero la ritmon
de la longaj kaj mallongaj versoj, sendube la versaĵo estus nia ra-
vinta; tamen, ĉar ni konsideris ke ĝi meritas premion ni ĝin kon-
kursigis kun la verkoj partoprenantaj en la eksterordinaraj laŭvolaj
temoj kaj difinis al ĝi premion kiel estas dirote.

Ni decidis subpremi la verkon n.º 2 devizita : «Mar' brava,

mar' verda, maro ŝaŭmadanta» kiu enhavas plaĉan ideon je ampasio, sed kies ritmo estas iel libera. La aŭtoro prezentis tiun versaĵon en artifika formo simila al tiu de niaj hispanaj sonetoj, de kiuj ĝi nur distingiĝas per la mallongeco de la versoj. Aŭtoro : S-ro Jaime Grau Casas el Barcelono.

La verkoj n.º 37 kaj 58 bone pravas kiom iliaj verkintoj havas kapablon por fari ion pli gravan. Speciale ni rimarkas en n.º 37 stilan korektecon kaj fidelobeon de bona rimo.

Kvin prozaĵoj konkursis la duan ordinaran temon : originala prozverko pri amo. La opinio de l' Juĝintoj estis favora al la verko n.º 53 kun devizo : «Un beau visage est le plus beau de tous les spectacles.», ama letero, plena de vivo kaj koloroj kaj kun riĉeco de detaloj kaj nuancoj kiuj faras ĝin nepre premiinda. Krom tio la lingvaĵo estas tre bona kaj la stilo eleganta. Ĝia aŭtoro estas sinjoro Marián Solá Montserrat el Terrassa.

Tri verkoj interluktis por la premio difinita al plej bona traduko de la simbola versaĵo «El Pi de Formentor» de Mossén Costa i Llobera. La Juĝantaro opinias ke la valoro de la verko n.º 10ª kun devizo : «Sonoru tutmonda la liro, laŭ son' de nacia inspiro» estas tre grava ĉar ĝia aŭtoro sciis venki la malfacilaĵojn ĉe la traduko, ĉiam konservante krom la ritmo kaj rimo, la modulojn kaj plenan sencan de la originalo. Aŭtoro de la premiita verko estas S-ro Josep Grau Casas el Barcelono.

La esperanto de la du ceteraj verkoj n.º 1ª kaj 46ª, konkurantaj al tiu premio estas korekta kaj sufiĉe fidela la traduko; bedaŭrinde en ili la rimoj ne estas bonaj kaj plej ofte implikiĝas konsonancoj kun asonancoj kio kaŭzas tre malbonan efekton. Tamen iliaj aŭtoroj pravas, ke ili povas pli fari atentante al tio ke en traduko de versaĵo estas preferinde : aŭ elekti senrimajn versojn, kies libereco permesas traduki pli fidele kaj altiĝi la stilon aŭ peni sursalti la grandajn malfacilaĵojn kiuj dependas de la perfekta rimo en Esperanto.

Por la premio proponita al plej bona traduko de «La Ciutat» la bela peco de Enric de Fuentes, ni ricevis ok verkojn. Studinte ilian apartan meriton ni venis al konkludo ke la verko inda je premio estas la n.º 3ª havanta la devizon «Sopiro» ĉar ĝi sekvas la stilon de l' aŭtoro, kaj la traduko estas tre ĝusta escepte en iaj malmultaj okazoj. Ĝia aŭtoro estas S-ro Marián Solá Montserrat.

Ricevas subpremion la verko n.º 43ª, devizita «Amrakonto» kies aŭtoron bedaŭrinde ni ne konas ĝis la nuna momento.

Dua subpremio estas difinita al la verko n.º 39ª, devizo : «Ne

estas brilanto ĉio brilanta. Ĝiaj aŭtoroj estas : S-roj Jaume Grau kaj Enric Alba el Barcelono.

Trian subpremion oni aljuĝas al la verko n.º 17ª «Paco, amo kaj esperanto» kies aŭtoro estas : S-ro Narcís Bofill el Palma de Mallorca.

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

La temo proponita de Lia Ekscelenca Moŝto D-ro Antolín López Peláez arĥiepiskopo de Tarragona pri «La Instruado de Esperanto en la Seminarioj» restis konkursita de kvar verkoj el kiuj du rivalas en boneco. Tial ke en la verko n.º 35ª devizo : «Esperanto havas antaŭ si gravan estontecon» estas pli amplekse pritraktita la temo, ni difinis al ĝi la premion. Ĝia aŭtoro estas : D-ro Joaquim Coll Agramunt el Barcelono.

Subpremion meritas la verko n.º 34ª devizita «Euntes in mundum universum» kies aŭtoro estas D-ro Josep Casanovas el Ĝerono.

Unu sola verko estas ricevita pritraktanta la temon de lia deputita Moŝto S-ro Antón de Veciana kaj ĝi estas la n.º 49ª, kun devizo : «Vekiĝu homaro». Bedaŭrinde la formo alprenita de ĝia aŭtoro estas ne tre beletristika, malgraŭ kio ni aljuĝis al ĝi la premion. Aŭtoro : S-ro Pere Navas Bonastre el Barcelono.

La temo proponita de Lia Moŝto S-ro Antón Estivill i de Llorach «Esperanto kiel oficiala internacia lingvo» restas malfeliĉe nekonkursita.

Por la temo kiun proponis «Centre de Lecturas» de Reus, traduko de aro da «Arabescos» de Joaquim M.ª Bartrina, la Juĝantaro nur ricevis unu verkon kiu estas la n.º 45ª «Mallongaj pensoj» al kiu ni difinis la premion malgraŭ ĝia iaføje ne tre ĝusta traduko de la originalo kaŭzata precipe de postuloj de la verskonstruo. Estas ĝia aŭtoro S-ro Mariñ Solá Montserrat.

Kvin versaĵojn oni ricevis por la temo proponita de S-ro J. Martorell Odena «Al la plej bona bonhumora versaĵo». La premion oni aljuĝas al la verko n.º 32ª kun devizo «Tri haringo» kies vortoglosa ideo faras ĝin tre ŝatinda. Aŭtoro : S-ro Clarence Bicknell el Bordighera (Italujo).

Estas aljuĝata subpremio al la verko n.º 8ª kun devizo : «Rana Esculenta». Ĝia aŭtoro estas ankaŭ S-ro Clarence Bicknell.

La versaĵo n.º 5ª estas tre sprita verko kun versoj bele flua, sed ĝia gramatika malkorekteco faras ĝin nepremiinda.

Estis proponata premio de Literatura kaj Lingva Fako de «Centre de Lecturas» de Reus al la plej bona traduko de la versaĵo

«Los Nius» de poeto Artur Masriera. Por tiu temo alvenis du verkoj, unu el kiuj ni decidis premii kvankam iafoge ĝi ne gracie tradukas. Ĝi estas la verko n.º 55ª, devizita «Charitas» kaj ĝia aŭtoro S-ro Artur Doménech.

Multajn verkojn ni ricevis konkursantajn la laŭvolajn temojn. Post atenta esploro kaj kribrado, la Juĝantaro konsideras premiindaj la jenajn:

Premio de Urbkonsilantaro de Reus al la verko n.º 17ª devizo «Triopa kordo», tri spritaj dialogoj tre flue verkitaj kiujn agrable oni legas. Aŭtoro estas S-ro Clarence Bicknell.

Subpremio al la verko n.º 61ª «Fremdas», alveninta post la datolimo por akcepto de verkoj. Ĝi estas fluritma versaĵo kies senciojete malprecize montriĝas. Ĝia aŭtoro kiun ni bedaŭrinde ne konas, estas rusa verkisto, kiu uzas en sia verko radikajn rimojn en du finaj versoj, difekto tre karakteriza ĉe la rusaj esperantistoj, en kies lingvo estas permesata tiu malsameco de finiĝaj vokaloj.

Premio de Provinca Deputitaro de Tarragona, al la verko n.º 54ª, kun devizo «Oh temps passats de dolç records» bela versaĵo, celinta la unuan originalan premion kaj al kiu la Juĝantaro decidis difini ĉi-tiun pro la kaŭzoj jam diritaj en la raporto pri ordinaraĵoj. Aŭtoro estas S-ro Artur Doménech.

Premio de Milita Komandantejo de Reus-Distrikto, al la verko n.º 24ª kun devizo «Por Patrujo kaj Esperantujo» kies aŭtoro estas: F-ino Eileen B. Daly el Bordighera (Italujo).

Premio de Lia Moŝto S-ro Enric Prat de la Riba, prezidanto de «Mankomuneco de Katalunuj» al la verko n.º 30ª kun devizo «A Lesbia rediviva...» bela traduko de la ĉarma versaĵo de la latina poeto Kajo Valerio Katulo «Al la morto de l' birdo de Lesbios». Aŭtoro estas S-ro Josep Rosselló Ordinas el Sant Joan (Mallorca).

Subpremio al la verko n.º 59ª «Febros» ricevita post la datolimo; la fundo de tiu verko estas iel konfuzo sed tre bona la esperanto de ĝia aŭtoro kiu estas S-ro Manuel Bordas el Barcelono.

Premio de Konstitucia Urbeŝtaro de Tarragona al la verko n.º 19ª «Nové Mac» kies aŭtoro bone pritraktas la temon. «La instruado de Esperanto en la lernejoj». Aŭtoro estas S-ro P. J. Cameron el Putney, Londono.

Subpremio al la verko n.º 15ª kun devizo: «Kiel la mastro tiel la servisto», tri fabloj sufiĉe interesaj kaj bonstile verkitaj, kies aŭtoro estas S-ro Clarence Bicknell.

Meritas esti citata la verko n.º 25ª kun devizo «Ex tenebris» dediĉita al la memorigo de nia bedaŭrata angla pioniro Mudie, kies

verkon ni estus konsiderintaj pli altvalora se ne ekzistus troa libereco en la konstruo de la versoj.

Estis proponata premio de Iliaj Moŝtoj S-roj Ramón Vidiella, Antón Borrell kaj Miquel Alimbau pri la temo «Útileco de Esperanto ĉe la laboristoj» kiun la Juĝantaro ne aljuĝis ĉar la sola verko ricevita ne havas la meritojn dezirindajn.

Nia kara grupo «Gerona Espero» proponis premion al la plej bona traduko de la klasika madrigalo de Gutierrez de Cetina. Tra-esplorinte la kvin verkojn ricevitaĵajn por tiu temo, ni unuanime aljuĝis la premion al la verko n.º 33ª, deviza «Ruĝobuŝa knabineto kun la dolĉa klar-okul» kiu estas laŭvorta traduko de la originalo; oni povus tamen riproĉi la preskaŭrimon de la lasta verso rilate la plenan rimon de la kastila madrigalo, sed ni atentis al tio, ke ĉar la originalo estas verkita en hispana silva formo kies verskombino ne submetiĝas al ia leĝo pri la dismeto de la rimoj, nek pri ĝiaj nombro kaj ordo, la aŭtoro de la traduko povas uzi laŭplaĉe tiun liberecon ĉiam konservante la simetron de la dekunu-kun la sepsilabaj versoj, el kiuj konsistas silvo. Krom tio la aŭtoro verkante en tiu formo povas intermeti senrimajn versojn en tiujn havantajn perfektajn rimojn kiel okazas en la variaĵo kiun tiu klasika aŭtoro faris mem el sia propra verko.

La aŭtoro de la traduko sendis ankaŭ tiun variaĵon tradukita kio pli valorigas ankoraŭ lian meriton. La tradukon verkis S-ro Josep Grau Casas.

Unuan subpremion ni aljuĝis al la verko n.º 56ª «Veni, vidi, vici» kies aŭtoro estas S-ro Artur Doménech.

Duan subpremion meritas la verko n.º 18ª kun devizo «Al paro da belaj okuloj» malgraŭ la libereco kiun alprenis ĝia aŭtoro por plej ĝuste al la originalo rimigi la versojn. Aŭtoro estas S-ro Mariàn Solà Montserrat.

La temon proponitan de la «Esperanta Tarragonprovinca Ligo» partoprenis du verkoj enhavantaj kelkajn versduojn; bedaŭrinde neniu el ili tute plaĉis al la Juĝantaro, kiu tamen decidis premii la distikon n.º 2 el la verko n.º 6ª kun devizo «Colonia Victrix» ĉar estas ĝi la plej konforma al sia celo. Estas ĝia aŭtoro S-ro Clarence Bicknell.

La premion de la «Kataluna Ligo de Katolikaj Esperantistoj» difinitan al la gajninto de l' unua eksterordinara temo oni aljuĝas al la aŭtoro de la verko n.º 35ª kun devizo «Esperanto havas antaŭ si grandan estontecon» kies aŭtoro estas D-ro Joaquim Coll Agramunt.

Lastahore kiam estis jam neeble publikigi ĝin antaŭ la datolimo

por akcepto de verkoj venis ankoraŭ propono por premio el Parizo; ĝi estis donacata de la kataluna esperantista grupo «La Rizaman toje» al la plej laŭfundamenta traduko el kataluna prozaĵo. Bedaŭrinde pro tiu fakto estis nepre nekonkursita tiu temo kaj ne aljuĝita la premio kiun ni konservas por la venontaj Floraj Ludoj, kun la konsento de la malavara donacinta Grupo.

Kaj jen ni en la fino de nia tasko de Juĝintoj, tre profunde bedaŭrante la foreston, en nia tiel senkompare bela festo, de S-ro Vicente Inglada, prezidanto de ĉi-tiuj Floraj Ludoj rave okazantaj. Malbona farto kaj premantaj okupoj lin restigis en Toledo, malpermesante al li agrable ĝui la disvolvigon de la Festo. Ni pruvu, do, al li per aplaŭdo la estimon en kiu ni ĉiam lin tenis, kaj precipe nun kiam tiom da helpo li alportis al la Floraj Ludoj per siaj prestiĝo kaj eminentaj multvaloraj kvalitoj.

Ni danku, ankoraŭ, per forta aplaŭdado la verkistojn, tiel la premiitajn kiel la nepremiitajn, kiuj partoprenis en nia konkurso kaj ĝin sukcesigis alsendante tre bonajn kaj rimarkindajn verkojn, ni danku ankaŭ la esperantajn kaj neesperantajn gazetojn kiuj bonvolis publikigi la Alvokon, kiel ankaŭ la Aŭtoritatulojn kaj popolon el Reus per kies ĉeesto en la Festo ĉiu pruvis sian amon al nia ideo kaj al la jam riĉa literaturo de nia lingvo, kaj fine al vi, Reĝina Moŝto kaj ĝentilaj Korteganinoj, simbolo de Poezio, Amo kaj Belo, ni esprimas nian dankon, kiu kvankam granda tute ne atingas la meritojn de via ĝentileco kaj bonvolo por ni.

Geesperantistoj, ni ĉiuj gratulu nin fine unu la alian pro la sukceso de niaj VI^a Internaciaj Floraj Ludoj, dirante «Ĝis la Sepaj».

JOSEP VENTURA

Ĉiuj laŭreatoj iris ricevi de manoj de Ŝia Reĝina Moŝto la atingitajn premiojn, kaj la aŭtoroj de versaĵoj legis ilin antaŭ la ĉeestantoj je kio ili estis ĉiuj longe aplaŭditaj; kiam la aplaŭdoj silentigis ekstaris D-ro Josep M.ª Terricabras, kiu alpaŝante al la tribuno per laŭta kaj belsona voĉo eklegis la jenan prezidantan paroladon:

*Reĝina Moŝto,
Ĝentilaj Korteganinoj,
Respektindaj Aŭtoritatuloj,
Belegaj Sinjorinoj kaj Fratinoj,
Sinjoroj:*

Insista petado de la Katalunaj Esperantistoj devigis min akcepti ĉi tiun prezidan postenon, ĝis nun plej brile gardatan — jam kvinfoje — de talentaj

Esperantistoj kaj nun de la plej mallerta; mi esperas, ke ĉiuj, kiuj elektis min per unanimesco, kiun mi tiom kore dankas, kiom ĝi estas nemeritita, bonvotojn pardoni al mi tiun ĉi enuigan sensukan paroladon.

Eĉ kalkulante sur via plej granda bonvolemo mi komencas paroli kun granda timo. Kiel diras la princo de la glorverkistoj en Antaŭparolo de «Kifoto», mi volus ke tiu ĉi parolado ŝiel filo de la intelekto estu la plej bela, la plej superbrilanta, la plej diskreta el ĉiuj imageblaj. Mi ne povis tamen malobei al natura leĝo, laŭ kiu ĉio en Naturo maskas similaĵon. Kion, ja, povus maski mia senfrukta kaj nekulturita sprito... en malliberejo, kie ĉiu genaĵo havas sian sidlokon kaj sian loĝejon ĉiu malgaja bruo?»

Se Cervantes, la revo de la Muzoj, faras tiel aludon al senfrukta kaj nekulturita sprito, kiaj vortoj taŭgas por ĝuste taksii la malriĉecon kaj malhelecon de la mia? Kaj eĉ la aludo al karceroj povas ankaŭ aplikiĝi, ĉar vi ja scias, gesinjoroj, ke estas nuntempe malliberejoj vastamleksaj, kies muroj estas faritaj el devoj kaj okupaĵoj, interplektitaj per familiaj sentoj, amikaj konsideroj kaj premantaj bezonoj de la reala vivo. Kio, se ne karceroj, estas tiu ĉi komplikamaso da neprokrasteblaj devoj oficialaj kaj privataj, kiu ne permesas al mi foriri el Toledo?

Se mia korpo ĉi tie restas, mia deligita animo estas kun vi en tiu solena kaj ravoplena festo de Poezio, Belo kaj Amo, kiu okazas en Katalunujo, tiu nobla, progresema kaj por mi tre kara lando.

Plej ofte mi sopiras al ĝi, rememoraĵe la unuajn jarojn de mia juneco, tiel feliĉe pasigitajn en Barcelono! Longa tempopeco jam forpasis, sed mi ne povas forgesi mian restadon en la grafa ĉefurbo, kie mi estis gastame akceptita kaj ĉio prosperis al mi plej bone.

En Barcelono mi faris mian unuan kurson de Esperanto — ĉe la Stenografista Akademio — en Barcelono aperis mia unua verko, en Barcelono naskiĝis mia unua filo, kaj tio estas la plej pura feliĉo, kiu ĉielo povas al ni donaci.

Kredante min kvazaŭ Kataluno, ĉar mi estas Valenciano, dum mia restado en Katalunujo mi lernis ĝin ami; mi povis konatiĝi kun ĉi tieaj homoj, tiel grandanimaj kaj sinceraj, tiel fortkoraj, persistaj kaj laboremaj, celantaj ĉiam al grandaj idealoj: plejbrileco de sia lando, monddisvastiĝo de sia lingvo, antaŭenpulo de la komerco kaj industrio kaj elkulturo de ĉiuj sciencoj kaj artoj.

Kaj kion diri por ĝuste laŭdi tiun ĉi noblan urbon, kiu hodiaŭ akceptas nin tiel gastame, lukse ornamita por plibeligi tiun ĉi literaturan feston?

Dankon, plej koran dankon en la nomo de la Juĝinta Komitato al la honorinda Reĝino kaj al ŝiaj ĝentilaj korteganiĵoj, kiuj malavare prezentas en tiu ĉi konkurso siajn trezorojn de beleco, ĉarmo kaj gracio; dankon ankaŭ al la respektindaj aŭtoritatuloj, kies ĉeesto obligas tian eksterordinaran solenecon; dankon al vi, belegaj Sinjorinoj kaj Fraŭlinoj, kies delikateco kaj ravinspiro donas al tiaj ĉi Floradoj tiun parfumellason superantan per bonodoro tiun de la plej puraromaj floroj kaj tiun neklarigeblan ĉiamtrafan senton, kiu elradias el virina animo — ĉu infanina aŭ knabina, ĉu filina, edzina aŭ patrina — kaj fine dankon al vi, fidelaj Esperantistoj kaj afablaj nesesperantistoj, kies

alĝo liveras al ni tiun grandan forton, sen kiu ĉia entrepreno fariĝas malvasta kaj senfrukta, apogilpunkton per kiu la Arĥimeda levilo elmovas ĉiun mondon trovitan de progreso, por ni la mondon de la tuthoma interfratiĝo.

Fama urbo vi estas, ho Reus, kun viaj gajbrujaj stratoj kaj belaj monumentoj, kun viaj gravaj manufakturoj silkaj kaj kotonaj, kun via plej prospera vineksporta komercado, kun viaj ĉarmaj virinoj kaj progresemaj viroj!

Vi estas patrino de multenombraj genioj, kies nomoj brilas kiel sunoj en la historio de nia granda patrolando.

En la scienca kampo vi havas Petro Mata, kies nomo estas donita al la fama kaj bele konstruita Instituto por frenezuloj; en la poezia brilas plej ĥele tiu talenta junulo Bartrina, kiu montrinte la potencan kaj inspiron de la grandaj poetoj mortis ho vel tiel frue, kiam ĉiuj atendis liajn ĉefverkojn; en la belarta, vi havas la gloran pentriston Fortuny, faman inter la famaj; en la milita kaj politika estas tiu granda patrioto: Generalo Prim.

Tiu ĉi lasta nomo elvokas ĉe nia animo nevenkeblan altiron al la pasinteco de la historio de nia patrujo, la Hispanujo de la Katolikaj Gereĝoj, de Karolo I kaj Filipo II, kiam nia nacio estris la mondon kaj ĉiam la suno surradiis ian terpecon el ĝia tutlandaro.

Kio estas nun nia lando se vi Prim, heroo armeestro, lertega politikisto kaj altcela patrioto, estas pli longe vivinta?

Malŝelĉe krimulaj manoj fortrancis perfide vian vivon, kiam ĝi estis tiel utila al la estonto de nia patrujo...

Urbo Reus, vi estas sensorta, kiel la nomo de Prim, kaj dum Historio ripetos ĝin, dum unu hispano ĝin eldiros, kaj tio ĉiam daŭros, vi vivados, ĉar vi estas lia patrino!

.....
Mi volas, gesinjoroj, laŭdi tiel elokvente, kiel ĝi meritas, la elsterordinaran gravecon de tiuj ĉi Floraj Ladoj.

Tiu ĉi festo ne estas nur literatura, pure poezia; ĝi estas ankaŭ la feliĉa kanto de nia esperantista unuigo, tiel necesa por la rapida triumfo de nia kara lingvo, ĉar vi ja scias, ke unueco faras forton, kaj ni bezonas potencan forton por atingi la jam proksiman kaj definitivan venkon.

Poetoj esperantistaj: kantu glorie pri tiu ĉi nova sento, kiu venis al ni, pri tiu ĉi forta voĉo, kiu trakuras Hispanujon kaj per flugiloj de facila vento iradas nun de lok' al loko!

Tiu ĉi Hispana Konfederacio Esperantista povis elgermi dank' al la fervoro de la katalunaj, baskaj, valenciaj kaj aragonaj Esperantistoj; mi esperas, ke ĉiuj hispanaj samideanoj venos rapide al ni, atendantaj ilin kun brakoj malfermitaj, kaj ili venos fervore, sen malkonfido, nek suspektemo ĉar nia celado estas nobla, sincera kaj ne intencas detrui la ekzistantajn organizaĵojn, sed nur kunfandi ĉiujn ni en unu solan kaj fari el ni fratojn de la granda hispana familio, kiu volas sin alligi al la tutmonda Esperantistaro.

Guste en tiu ĉi momento, kiam la mondo estas renversegita per la terura militado, kiu disŝiras tiom da raso, popoloj kaj nacioj, ni devas plej preme unuigi kaj firmi nian lingvon kontraŭ tiu sangaviĉa semado de malamo.

Ni devas plej varme defendi nian Esperanton, ĉar eble ĝi estos la sola ligilo, kiu restos al la nacioj nuntempe malamikaj kaj ebligos la ĉiamdaŭran regadon de la tutboma paco, la definitivan interkompreniĝon de ĉiuj popoloj. kiu D-ro Zamenhof celis:

Sur neŭtrala lingva fundamento,
Kompreneble unu la alian,
La popoloj faros en konsento
Unu grandan rondon familian.

Eble kelkaj homoj sin montros skeptikaj pri la estonto de nia lingvo pro la terura militado, kiu ŝajnas disigi por ĉiam unuj popolojn de la aliaj, sed mi firme kredas, ke Esperanto post la milito aperos pli potenca, ol iam.

Ĝi estas lumradio penetranta nian amon kaj inspirantan fratan amon al ĉiuj homoj. Kion povas efiki pafitegoj, submarŝipoj, bombellasaj aerve-turiloj aŭ asfiksiaj gasoj kontraŭ lumradio? Ĉiuj armiloj kunigita ne povas ĝin estingi.

Esperanto estas la koro de la homaro: oni povas mortigi unu koron, du korojn, mil korojn, milmillionojn da koroj, tiom multe kiom vi volos, sed ne la *Aŭron*. — La koro tamen restos kun sia ritma neniamĉesanta trembrado.

Kio estas nia lingvo? Nur amo.

Amo estas tiel antikva, kiel koro. De kiam homo naskiĝis, la mondo estas nur regata de la amo, ĉar amo kunigas samfamilianojn en hejmojn; la hejmojn — en gentojn; gentojn — en rasojn; rasojn — en landojn kaj landojn — en mondojn. Kaj tiel same, kiel por la mirinda ekvilibro kaj regula funkciado de la fizika mondo estas necesega la altirforto, kiu kunigas atomojn, molekulojn, korpojn kaj sunojn, ankaŭ amo estas la altirforto de la spirita mondo, plej necesa por ĝia regula irado, kaj se malamo aperas kelkfoje por disigi la erojn de sistemo, tio ĉi nur estas pro la dinamika leĝo, laŭ kiu ĉiu forto naskas ĉiam egalan, samdirektan kontraŭforton, kiu ebligas la ekvilibron, tiun ĉi harmonion de movado, kiun ni ĉiam admiradas ĉe Naturo.

Kaj se Amo estas la esenco de Esperanto, kiel mirinde ĝi devas taŭgi, kiel organo, al internaciaj Floraj Ludoj, kiujn ni festas ĉiujare, al kiuj ĝi portas la belecon de ĉiuj landoj, la plej kaŝitajn sentojn de ĉiuj popoloj, kun iliaj tradicioj kaj moroj, multvaloran kvintesencon el ĉiuj rasoj kaj ĉieloj kun ilia mirinda diverseco teksita per la superbela unueco de nia simpla kaj obee fleksibla lingvo!

Ni gardu plej fidele kaj fiere la trezoron de tutmonda poezio, kiun prezentas niaj Floraj Ludoj; ĉar ili estas la rekta daŭrigo de la unuaj kiuj okazis en la Barcelona Kongreso, ili estas internaciaj; nia patrujo ricevis tiun ĉi apartan honoron ilin okazigi: ni montru nin indaj je tia multvalora distingo.

Ni dankas plej kore ĉiujn Esperantistojn, kiuj bonvolis partopreni en tiu ĉi konkurso, kies sukceso estas al ili ŝuldata. Multaj ricevis la premion, kiun meritas iliaj belaj verkoj; aliaj montris kapablon sufiĉan por venki en venontaj konkursoj. Ĉiujn ilin ni kore gratulas kaj ni petas de la lastaj, ke ili ne mal-kuraĝiĝu, ke ili helpu nin ĉiam kaj la esperanta literaturo bele disvolviĝos.

Mi devas fini, ĉar tiu ĉi parolado fariĝas jam tro longa kaj mi ne volas trouzi vian amindan atentadon.

Mi prezentas nian plej koran kaj fidelaliĝan saluton al la genia kreinto de Esperanto, D-ro Zamenhof, kiu preta jam vidi en Parizo la definitivan triumfon de nia sankta afero suferas nun la maldolĉaĵojn de subita disreviĝo kaj la doloron regantan en sia lando pro la milita sangelveŝado; al nia eminenta pioniro S-ro Frederiko Pujolá, la animo de nia kongreso, al kiu ni deziras bonsorton kaj baldaŭan revenon en lian hejmon kaj fine al ĉiuj fremdaj geesperantistoj, kiuj malhelpataj de la nunaj cirkonstancoj, ne povis veni ĉi tien ricevi nian fratan saluton.

Adiaŭ, gesinjoroj, mi petas ree pardonon por la enuigo de tiu ĉi longa parolado, kaj ni, samideanoj, ne senkuraĝiĝu pro la malfeliĉa stato de la mondo; eble tiun ĉi longan militon sekvos ĉiamdaŭra paco kaj ni devas plene fidi al estonto, certaj ke nia triumfo baldaŭ venos, sen malvigleco, nek ŝanceliĝo, laŭ la devizo de nia granda Esperantisto S-ro Ricardo Codorniu: ĉar ni estas Esperantistoj, ni esperu aŭ laŭ la bela promeso de nia Majstro:

L' espero, l' obstino kaj la pacienco
 jen estas la signoj, per kies potenco
 Ni paŝo post paŝo, post longa laboro
 Atingos la celon en gloro.

VICENTE INGLADA

Je fino de la bela kaj perfekte verkita parolado de S-ro Inglada, la ĉeestantaro aplaŭde stariĝis kaj la Urbestro S-ro Sardà diris la kutiman frazon *«La festo estas finita»*. Unuanime ĉiuj esperantistaj lipoj modulis *«La Espero»* kaj je la sonoj de nia triumfa himno, kiun la tuta ĉeestantaro stare kaj respektate aŭskultis, forlasis la teatron. Sia Reĝina Moŝto je l' brako de la laŭreata poeto sekvate de sia brila Kortego kiun akompanis distingindaj samideanoj.

Kaj tiel finiĝis tiu granda Festo kies rememoro daŭros por ĉiam en la koro de tiuj kiuj havis la plezuron esti atestantoj de ĝia neforgebla sukceso.

HONORA BALO

Ĝi okazis tuj post la festo de la Floraj Ludoj en la salono de societo *«El Círculo»*; ĝin honoris per sia ĉeesto nia Reĝino F-ino Lola Alimbau, ŝiaj kunulinoj en la Ama Kortego, kaj multaj distingindaj familioj el Reus, kiuj volis prui per sia ĉeesto en ĉiuj niaj festoj la simpatian kiun ili sincere sentas por nia movado. Ĝi daŭris ĝis la naŭa vespere kiam jam estis komenciĝonta la

OFICIALA FESTENO

Ĝi havis lokon en la granda salono de la «Hotel de Londres»; la tablo en formo de M estis arte ornamita kun florbukedoj kaj esperantistaj flagetoj kaj apud ĝi alsidiĝis la kongresanoj en la nombro de 150. La prezidan seĝon ekokupis meze de granda aklamado la Reĝino de la Floraj Ludoj F-ino Lola Alimbau; je ŝia dekstro eksidis S-ro Sardà, urbestro de Reus; S-ro Perogordo, por la Juĝantaro de la Literatura Festo; S-ro Boqué, prezidanto de la Komerca Ĉambro kaj S-ro Borrell, provinca deputito; maldekstre eksidis S-ro Balsells, prezidanto de la K. E. F.; S-ro Vidiella, prezidanto de la Provinca Deputitaro; S-ro Aguadé, prezidanto de la Organiza Komitato de l' Kongresoj kaj S-ro Grau, direktoro de K. E. La menuo estis riĉe servita kaj dum la daŭro de la festeno agrabla babilado kaj ĝoja murmuro ne ĉesis aŭdiĝi; la elegantajn menukartojn oni dissendis tra la tabloj por kolekto de aŭtografaj al la aŭtoritatuloj kaj al nia Reĝino, kiu montris ĉiam gracion komplezon al ĉiuj niaj ĝentilaj entruduloj.

Kiam la ĉampano estis malŝtopita, S-ro Balsells, en la nomo de la Reĝino, salutis la kunmangantojn kaj dankis ankaŭ per tio ĉi la neĉeestantajn kongresanojn kiuj vespere en la teatro favoris ŝin per siaj koraj aplaŭdoj; stariĝis tuj poste la Urbestro S-ro Sardà kiu tostis en la nomo de la urbo por la feliĉa efektiviĝo de l' Kongresoj; parolis S-ro R. Vidiella, prezidanto de la Provinca Deputitaro kiu proponis al ni sian senkondiĉan helpon; sekvis S-ro Perogordo, kiu en la nomo de la kastilaj esperantistoj salutis nian Reĝinon; tostis ankaŭ S-ro Grau en nomo de la katalunoj; S-ro Stephens, usonano, en la nomo de la eksterlandanoj ĉeestantaj; oni lin dankis per forta aplaŭdado; S-ro Gastón en la nomo de la Aragona Esperantista Federacio, kaj poste S-ro Aguadé resumis la tostojn; unue li dankis katalunlingve nian Reĝinon kaj proponis al ŝi en la nomo de ĉiuj kunmangantoj la artan kaj belegan florbukedon kuŝantan antaŭ ŝi; dankis ankaŭ la aŭtoritatulojn por ilia kunhelpo kaj fine en Esperanto salutis per dankaj vortoj la kongresanojn.

Kiam la kafo estis servita, je peto de la ĉeestantoj, parolis ankoraŭ S-ro Maynar el Zaragoza, kiu faris brilan kaj elokventan paroladeton, longe aplaŭditan; S-ro Lorén, el la Aragona Federacio; S-ro Simó (F.) el la Organiza Komitato; S-ro Simó (J.) urbkonsilanto kiu promesis lerni Esperanton kaj ĉeesti la venontajn kongresojn; S-ro Vallvé kiu rememorigis nin pri la multnombraj esperantistoj kiuj pro sia devo estas nun luktantaj sur la batalkampoj kaj fine S-ro Terricabras en la nomo de la Konservantaro de la Floraj Ludoj.

Kiam ĉesis la tostoj kaj aplaŭdoj, oni ekkantis «La Espero» 'n kaj meze de granda entuziasmo kaj aklamado forlasis la salonon la Reĝino kaj aŭtoritatuloj.

KUNSIDO DE LA «KATALUNA L. DE K. ESPERANTISTOJ»

Ĝi havis lokon en unu el la ĉambroj de «Centro Católico» kie la kunsidantoj post facila diskutado prenis diversajn decidojn celantajn la plivastigon kaj efikan funkciadon de sia organizacio.

KUNSIDO DE LA «TARRAGON-PROVINCA E. LIGO»

Pro la manko de tempo estis decidite okazigi tiun kunsidon en alia proksima dato.

12, Lundo

DISERVO EN LA PAROĤA PREĜEJO

Je la naŭa matene kunvenis en la granda preĝejo de Sankta Petro granda nombro da fideŭloj kaj kongresanoj por ĉeesti la diservon kiun oferis Pastro J. Planas akompanata de Ptroj J. Casanovas el Ĝerono kaj P. Lorén el Zaragoza; la predikon diris en internacia lingvo P-tro Tomàs Alsina, paroĥestro en Prades, kiu kvankam por la unua fojo publike uzis Esperanton, diris belan kaj korektan paroladon laŭdante kaj kantante himnojn al la perfekteco kaj gracoj de la Virgulino de l' Espero.

Pastro Alsina ricevis post la fino de l' diservo multajn gratulojn de siaj aŭskultintoj.

SUPRENIRO AL LA SONORILEJO

Elirinte el la Preĝejo de Sankta Petro multaj kongresanoj supreniris la 216 ŝtupojn de la Turo de Sankta Petro konstruita de Benet Otgen en la XVI^a jarcento; en ĝi ili povis admiri kaj rigardadi la vastan panoramon de Reus kaj ĝiajn platajn ĉirkaŭaĵojn.

LABORA KUNSIDO DE K. E. E.

En la teatro de «Centre de Lecturas» la kongresanoj okupas la tutan parteron kaj kelkajn loĝiojn.

Ĉe la prezida tablo S-roj Balsells, Serrat, Ventura, Grau, Agnadé.

S-ro Balsells proponas, malferminte la kunsidon, ke la kongresanoj nomu prezidanto de la kongreso, S-ron Grau, kiu tiel bone kondukis la taskojn de la antaŭa kongreso. La kongresanoj aprobas unuanime.

Estas legataj diversaj aliĝoj. Laŭ propono de la prezidanto la kongreso esprimas al S-roj Pujolá kaj Dalmau, forestantaj, simpatian.

S-ro Ventura legas la sekretarian raporton, kiun oni per aplaŭdoj aprobas.

S-ro Grau, petinte pardonon pro nova insistado, admonas la federaciaĵojn akurate subteni la financojn de la Federacio, sen kio ne plu povos okazii la Kongresoj, nek aperi la gazeto, kaj proponas al ĉiuj la ekzemplon de la Baska Federacio, kiu la 1^{aa} de januaro *estis jam paginta* la subtenon kiun ĝi difinis. Li esperas, ke la kongresanoj trovos rimedojn por eviti, ke la tuta laboro restu sur S-roj Balsells, Serrat kaj Grau, kiuj ne povos ĝin pluplenumi; kaj finas petante ĉiujn, bonvolu pagi la kotizaĵon de la Federacio.

S-ro Serrat, aliĝinte al tio dirita de S-ro Grau, legas la bilancon, kiu estas aprobita de la kongresanoj.

S-ro Aguadé, en nomo de «Nova Semo» subskribas 105 proĵojn de la Garantia Kapitalo por ĝin kompletigi.

Oni decidas, ke la Juĝintoj de la Floraj Ludoj estu proprarajte membroj de ties Konservantaro.

Estas legata telegramo de la Urbeŝtaro de Girona, invitanta la Kongreson, okazigi la sekvontan en tiu urbo.

Oni akceptas kun grandaj aplaŭdoj la proponon, kiun oni dankas per telegramo.

Oni elektas unuanime por la venonta jaro la jenan Komitaton:

Prezidanto : S-ro Josep M.ª Terricabres, el Vich; *Vicprezidanto*, Pastro Josep Casanovas, el Girona; *Ŝekretario*, S-ro Artur Domenech, el Barcelono; *Vicsekretario*, S-roj Pere Navas kaj Josep Guixá, el Barcelono; *Asisto*, S-ro Josep Serrat, kaj *arĥivisto*, S-ro J. Puigall, el Barcelono.

La Kongreso esprimas sian dankon al siaj organizintoj, al la direkta komitato kiu ĵus lasis sian postenon; al «Mancomunitat de Catalunya» pro la malavara subvencio; al Komerca Ĉambro; al societoj «El Círculo» kaj «Olimpos» kaj fine al la gazetaro de Reus, kiu tiel multe helpis la sukceson de la Kongreso.

S-ro Perogordo petas aplaŭdadon por la Reĝino de la Floraj Ludoj kaj la belaj korteganinoj, kaj meze de la ovacio finiĝas la laboro de la Kongreso.

HONORA KAFO

La Organiza Komitato regalis la kongresanojn per *Honora Kafo*, kio okazis je la 2.ª kaj $\frac{1}{2}$ en la vasta salono kie la Esperanta Ekspozicio estis instalita en la «Centre de Lecturas»; amaso da katalunaj gesamideanoj dissidis ĉe la diversaj kaj multnombraj tabloj kaj kun ili diskutis vigle niaj karaj Aragonaj pioniroj S-roj Maynar, Gastón kaj Luna kiuj apenaŭ povis priatenti la ĉefflanke venantajn demandojn pri la Dua Hispana Kongreso en la bela urbo Zaragoza; granda ĝojo vidiĝis en ĉiuj vizaĝoj kaj aperis en ĉiuj konversacioj pri la sukceso de ĉiuj aktoj de l' Kongreso bedaŭrinde ja tro baldaŭ finiĝonta.

Oni petis silenton kaj ĉiu pretiĝis aŭskulti atenteme la legadon de versaĵoj tradukitaj el la kataluna lingvo de nia Direktoro; tiuj versaĵoj formas parton de la aperonta verko «Antologio de Katalunaj Poetoj»; per klara voĉo kiun oni perfekte aŭdis en la tuta salono, kun beldira, rapsoda deklamado, per kristale travidebla lingvo, ĝusta traduko kaj beleco de pensoj ĉarmis dum unu horo S-ro Grau la animon de ĉiu ĉeestanto. La unue legita versaĵo estas traduko de la III^a Kanto de la fama Atlantido de glora poeto Verdaguer; la kunveno de la Atlantoj kaj detruo de ilia templo estis tra la traduko tiel impresa kvazaŭ oni legus la originalon mem, kaj la samo devas esti dirata pri la «Epilogo» de la sama verko ankaŭ legita kiu tiel klare pravas la belsonecon de la majstraj versaĵoj; legataj estis poste la tradukoj de la versaĵoj «L'edzin' parolas» kaj «Antaŭ la Ŝtormo» de Maragall, kiujn oni multe aplaŭdis precipe la lastan; el Guanyabens estis legata «Ĉiutage» kampara skizo kies helecon bone speguligas la traduko; la versaĵo «***» de Josep Carner ĉarma dialvoko estis varme aplaŭdata; la bela miniaturo de Guasch «Lampiro» vekis per sia gracieco la entuziasmon de la kongresanoj kiuj per siaj aplaŭdoj pruvis ankaŭ kompreni la malfacilecon de la traduko kaj ĝian fidelecon; sekvis la energia, luktospirema versaĵo «Krutajo al Ebena : Lupo al Homo» de Puig i Ferrater kies akra sento vibris tra la esperantaj versaĵoj; kaj, laste, la deklamado finiĝis per la harmoniaj versaĵoj «La Feinoj» kaj «Adiaŭco» de nia, laŭ la diro de Manuel de Montoliu, klasika kataluna poeto Costa i Llobera. Fine S-ro Perogordo starigis kaj publike dankis, en la nomo de ĉiuj, nian karan Direktoron por lia bona laboro.

La Organiza Komitato, kaj precipe ĝia estimata Prezidanto S-ro Aguadé ricevis ankaŭ multe da dankoj pro la malavara regalo.

LABORA KUNSIDO DE H. E. K.

Posttagmeze en la Komerca Ĉambro multe da kongresanoj plenigas la belan salomon kaj salutas per aplaŭdoj S-rojn Perogordo, Gastón, Balsells, Grau kaj Vidiella, kiuj iras okupi la Prezidejon.

S-ro Perogordo, kiu prezidas, cedas la parolon al S-ro Grau, kiu diras ke post la intensa interŝanĝo de opinioj kaj la unanima sento de la Kongresanoj esprimita de la diversaj delegitoj de la Federacioj, li submetas al la aprobo de la Kongreso la jenan rezolucion, kiu difinas la celon de la Hispana Esperantista Konfederacio.

Oni fiksis per la Konfederacioj du celojn : unua, enkonduko de Esperanto en la lernejojn ; en la unua tempo klopodante profiti je la R. O. permesanta

la instruadon de nia lingvo en la oficialaj instruoj; pli poste petante de la stato la oficialigon de ĝia instruado.

Dua celo estas: propagando de Esperanto per la rimedoj kiujn la Federacioj juĝos plej konvenaj precipe en la regionoj kie ne estas nuntempe esperantistoj intencante krei en ili anaron gravan, kies forto garantias la petojn al la stato.

Krom tio ĉi, la Konfederacio zorgos agadi por akiro de ĉiaj bonajoj kaj antaŭeniroj de nia lingvo.

Rimedojn por tio liveros la Federaciojn Konfederitaj, destinante al tio la laŭblaj, monsuonoj, por eldono de propagandiloj, okazigo de propagandaj festoj, publikigo de artikoloj en la ĵurnaloj, k. t. p.

Per aplaŭdoj estas aprobita la propono, kiun S-ro Grau kompletigas petante ke oni elektu S-ron Gastón, el Zaragoza, prezidanto de la Konfederacio, kio estas varme aprobita.

La Kongreso esprimas la deziron ke la II^a Kongreso de la H. E. K. okazu en Zaragoza, kaj la katalunaj samideanoj, demandite de S-ro Gastón, promesas ĉeesti grandnombre la tieajn festojn.

S-ro Gastón dankas por tio kaj por la elekto de prezidanto en lia persono, kaj S-ro Vidiella prezidanto de la Provinca Deputitaro de Tarragona fermas la Kongreson per elokventa parolado, dezirante plej grandan sukceson al nia ideo kaj esprimante sian admiron al la aktiva entuziasmo kaj sindonemo de la pioniroj de nia movado.

La kanto de nia himno kronas bele la kunsidon.

EN LA ENOLOGIA LERNEJO

Lundon vespere je la kvina, finitaj jam la taskoj de la Kongreso, la kongresanoj direktis sin laŭ grupoj al la Enologia Lernejo, por efektiviĝi la anoncitan viziton; tie ili estis akceptitaj de la Profesoroj S-roj Tarin kaj López en reprezento de la agronomia inĝeniero S-ro Claudi Oliveres, Direktoro de tiu Lernejo, kaj sub ilia komplezema gvido oni trarigardis la diversajn ĉambrojn, laboratoriojn, salonon por lumbildoj, fotografajn kamerojn; kaj salonon por paroladoj. Multaj el la kongresanoj subskribis la Honoran Albumon de la Enologia Lernejo, laŭ atenta invito de S-ro Tarin.

Vespere la aktoraro kiu ludis en la teatro «Centre de Lecturas» reprezentis diversajn teatraĵojn honore al la kongresanoj; preskaŭ ĉiuj restintaj ankoraŭ en Reus ĉeestis la teatron de la por ni tiel gastama societo.

13, Marto

EKSKURSO AL POBLET

Dum la Honora Kafo en la «Centre de Lecturas» la samideanoj prenitaj sur sin la organizadon de tiu ekskurso al la fama antikva

monaĥejo, sukcesis ankoraŭ kolekti, de tablo al tablo kaj de grupo al grupo, ĉirkaŭ tridek aliĝojn; mardon matene je la oka ĉiuj enskribitoj ekveturis el la norda stacidomo kaj je la 11.ª matene atingis la celon de sia vojaĝo. Akompanataj de kleraj gvidantoj ili trapasis la diversajn ĉambrojn, salonojn, admiris la klaŭstrojn, la belegan ĉefan preĝejon kun sia altgrade rimarkinda altaro kaj reĝaj tomboj, trakuris la palacon de Reĝo Martín kaj povis larĝe konstati la belecon de tiu admirinda gota ĉefverko, fondita de Ramón Berenguer en la antikva ĝardeno de Poblet. Ili tagmanĝis en la vilaĝo Poblet kaj posttagmeze revenis al Reus vizitante la

INSTITUTON PERE MATA

Ili estis akceptitaj en tiu-ĉi frenezulejo, unu el la plej moderne aranĝitaj, de ĝia direktoro D-ro Briansó, kiu tre komplezeme gvidis ilin tra la multaj luksaj pavilonoj kaj belaj ĝardenoj ilin ĉirkaŭantaj, samtempe detale klarigante la funkciadon de tiu modela Instituto.

RESUMO

Nia VII^a Kongreso en Reus restos certe en la memoro de ĉiuj kongresanoj kiel unu el la plej belaj, unu el la plej sukcesaj el la ĝis nun okazintaj en nia lando; neniu kongresurbo sin donis tiel sincere kaj tutkore al la esperantistaj gastoj kiel Reus; la tuta popolo, la plej distingindaj familioj, la aŭtoritatuloj eĉ ne unu momenton ĉesigis sian apogon al niaj festoj, kiujn ĉiu partoprenis kun la entuziasmo de konvinkita samideano.

Ankaŭ ne mankis al niaj kongresoj la oficiala apogo de la regnaj aŭtoritatoj: Lia Reĝa Moŝto Alfonso XIII estis akceptinta la Honoran Prezidantecon, kaj en lia nomo la Rektoro de la Barcelona Universitato D-ro Carulla malfermis la kongresojn kun varma kaj entuziasma parolado, pledanta por la oficialigo de Esperanto.

La elmontrejoj de la plej gravaj magazenoj de la urbo estis ornamitaj kun esperantistaj flagoj kaj en unu el ili oni ekspoziciis la belajn premiojn de la Literatura Konkurso; multaj personoj vizitadis ilin kaj komentariis kun tio la sukceson de niaj kunvenoj.

Ni ne povas ankaŭ silenti la dankon kiun ni ŝuldas al la societo «Centre de Lectura» kiu estis por ni dum la mallongaj kongresaj tagoj vera hejmo kaj rendevuejo por ĉiuj kongresanoj; en iliaj ĉambroj estis instalitaj la Akceptejo, la granda ofte vizitita Esperanta Ekspozicio, en ĝia teatro okazis la kunsidoj de niaj kongresoj, la

Honora Kafo, k. t. p., nur Esperanton oni aŭdis tie en tiuj ĝojaj tagoj.

Diversaj barcelonaj ĵurnaloj raportis pri la sukceso kaj disvolvigo de ambaŭ kongresoj, inter ili ni povas citi: *La Vanguardia*, *Las Noticias*, *La Veu de Catalunya*, *El Día Gráfico* kaj *La Tribuna*, kiu publikigis ankaŭ fotografaĵojn. La urbaj ĵurnaloj el Reus okupigis ankaŭ pri la detala priskribado de niaj festoj; ili estas «Fomento», «El Diario de Reus» kaj «Las Circunstancias»; la ilustrita semajna gazeto «Heraldo de Reus» publikigis numeron speciale dediĉitan al niaj kongresoj, kun longa raporto pri ĉiuj okazintaĵoj kaj fotografaĵoj de la Reĝino de la Floraj Ludoj, de la laŭreata poeto, k. t. p., ĝia redakcio meritas certe nian plej sinceran dankon por la bona propagando kiun ĝi faris tiel sindone al nia movado.

Fine nia plej kora kaj varma dankemo devas iri al tiuj bonvolemaj samideanoj kiuj formis la Organizan Komitaton, al la tiel komplezmaĵoj kaj servemaj anoj de «Nova Semo» kiuj sub la prezido de S-ro Enric Aguadé, modelo de esperantistaj laboremuloj preparis al ni festojn kiuj longe ankoraŭ vivos en nia memoro.

La Pino en Formentor¹

DEVIZO: *Sonora tutmonda la libro
laŭ son' de nacia inspiro.*

Kor' mia amas arbon! Ol kverko, pli fortika;
ol olivuj', pli aĝa; kun verd' de oranĝarb'—
folioj ĝiaj velkas neniam; senefika
al ĝi, ĝiganto, estas atak' de l' malamika
ventego de la mar'.

Ne montras ĉe l' folioj sin floro enamita,
al ĝi kisadi ombbron ne iras fontoflu';
sed Di' arome ŝmiris la kapon konsekrita
kaj faris al ĝi tronon sur mont' abrupt-rompita
kaj fonton ĉe marblu'.

1. Premiita en la VI^a Literatura Konkurso de la K. E. F.

Kiame for sur ondoj revivas lumo dia,
 ĉe l' brandoj ne resonas de birdoj pepmurmur':
 de gipaet' aŭdiĝas la krio energia
 kaj flugilegojn svingas super amas' folia
 fluganta la vultur'.

Ĝi vivon ne subtenas per ŝlimo de la tero:
 tordiĝas ĝia forta radik' sur roka ŝel';
 ĝin nutras rosoj, pluvoj, lum' arda, ventvetero...
 kiel profet' ĝi havas por ĉefa vivlivero
 la amon de ĉiel'.

Belega arb'! Genion ĝi bildprezenti pravas:
 pro montojn superstara, pro al spaceg' aspir';
 se ter' al ĝi malmola, ĉiel', kiu ĝin ravas,
 branĉaron ĝian kisas, kaj ĝi la ŝtormon havas
 por glor' kaj por dezir'.

Ho ja!... ke kiam siblas kun furioz' ventaroj
 kaj ŝaŭmen ŝajnas fali de l' arb' la roko-seĝ',
 ĝi tiam ridas, kantas, pli laŭte ol ondaroj,
 kaj finvenkinte skuas supere de nubaroj
 hararon kvazaŭ reĝ'.

Mi vin envias, arbo! Sur tero la malpura
 kiel sanktaĵo gvidos min via rememor';
 konstante lukti, venki, sur alt' reĝi lazura,
 sin nutri kaj vivadi ĉiele, per lum' pura...
 ho viv'! ho nobla sort'!

Animo forta, supren! Transflugu tra nubaro,
 sur alt' enradikiĝu laŭ l' arb' en roka grund':
 sub plandoj viaj falos de mond' kolera maro,
 kaj viaj kantoj iros trankvile tra ventaro
 samkiel la hirund'.

ENLANDA MOVADO

ESPERANTISTA ARBARFESTO EN «CAN BARBA»

Jam por la dua fojo okazis kun plikreskanta sukceso la ĉinjara Arbarfesto kiam la grupoj esperantistaj de la Vallés'a regiono — «Aplec» kaj «Katolika Stelo» de Sabadell, «Esperanta Nesto» de Barbará kaj «Lumon» de Terrassa — organizas dum unu el la someraj monatoj.

Tiun-ĉi jaron ĝi havis lokon la dimanĉon 27da de Aŭgusto, en la bela kaj ombroriĉa arbaro ĉirkaŭanta la farmodomon «Can Barba» kiu kuŝas preskaŭ en la centro de la Vallés'a regiono.

Jam matene svarmis tra la arbaro multe da diversurbaraj samideanoj fruvenintaj, aliaj sidigis kaj matenmanĝis apud la fontoj kiuj igas pli agrabla tiun lokon; oni stabilis ankaŭ por plia oportuneco en konvena angulo kioskon por trinkaĵoj. Dum la tuta mateno venis ankoraŭ ĉiam novaj ĉeestantoj; speciale bonvenigitaj estis pli ol dekkvin barcelonaj samideanoj alveturintaj por ĉeesti la feston.

Je la dekunua ekludis la muzikistoj sardanon kiun dancis la plej multo de la ĉeestantoj; kaj tiel oni daŭrigis, dancante sub la ombro de pinoj, ĝis la horo de P manĝo, kiu okazis je la 1^a tagmeze en speciale elektita loko meze de la arbaro; la tagmanĝon kiun partoprenis cent da samideanoj estis rapide kaj lerte servita de Sabadell'a hotelisto; malgraŭ la malfacilaĵoj kiujn supozas festenarango en tiel malproksima loko li sukcesis tre bone kontentigi ĉies bezonojn. Multaj samideanoj ne partoprenintaj la festenon, disiris al la diversaj fontoj por prepari siajn tagmanĝojn.

Post kaŝtrinkado kaj agrabla babilado ĉiuj sin direktis al la loko kie staris la scenejo improvizita inter la arboj; en mezalta negranda plataĵo ĉirkaŭita de altaj kaj densaj kverkoj oni aranĝis per multe da verdaĵo kaj diversaj ornamoj belefektan scenejon bone videblan de ĝia tuta ĉirkaŭaĵo; la publikoloko estis ankaŭ tiel lerte elektita ke preskaŭ ĉiuj povis sidante oportune vidi la prezentadon. Intertempe estis ankoraŭ alvenintaj sennombraj veturiloj tiamaniere ke oni povas aserti sen ia trograndigo ke tie estis pli ol sescent personoj.

Je la 3ª kaj duono komenciĝis la ludo: samideanoj el Sabadell ludis kun sia kutima lerteco kaj sincereco la arte verkitan teatraĵon «La Festa de la Aucells» de la fama dramverkisto Ignasi Iglesias; kun ili ludis bonege sian rolon la bela F-ino Pepeta Pelegrí; niaj lertaj samideanoj aŭdis ĉe la fino de sia laboro multajn meritajn aplaŭdojn.

Post malgranda intertempo eniris la scenejon S-ro Josep Grau akompanata de S-roj Casas, Riera, Ullar, Garriga, Torruella, el Sabadell kaj S-roj Chaler, Alavedra, Ventura el Terrassa. La elokventa Direktoro de K. E. eldiris tie

unu el siaj plej belaj paroladoj montrante per konvinkigaj argumentoj la pravecon de nia movado kaj laŭdegante per entuziasmaj vortoj la belecon de la lingvo internacia; tondranta aplaŭdado li eliris el la tuta ĉeestantaro kiam li aludis al S-ro Pujolà, kies laboron por Esperanto bedaŭrinde forprenis al ni liaj militistaj devoj. S-ron Grau ankaŭ oni longe aplaŭdis ĉe la fino de lia bela parolo.

Nelonge poste oni remalfermis la kurtuson kaj samideanoj el «Lumon» de Terrassa ludis la bonhumoran komedion «Cura de Moros» de la konata kataluna komediisto Frederic Sofer; la ĉeestantaro multe ridis la oftajn spritaĵojn de la nomita verko kaj fine dankis per aplaŭdo la bonan laboron de la ludantoj.

Post tio, iris ĉiuj al la farmodomo, en kies draĝejo oni aranĝis balon; multaj paroj ĝin partoprenis; intertempe ĝentilaj fraŭlinoj disvendis karamel-donacojn por la profito de la festo; la balo daŭris ĝis la sepa kaj duono kiam jam la suno transpasis Montserrat'on; tiam ĉiuj adiaŭdiris unu la alian, kaj dirinte; ĝis revido'n en la proksima jaro! ensaltis la veturilojn, kaj disiris hejmen kun granda kontento pro la tiel bone sukcesinta Arbarfesto. — *Ĉeestinto.*

BARCELONA. — En la granda salono de la *Barcelona Hejmo* de la K. E. F., la 17ta de Novembro antaŭ grandnombra ĉeestantaro S-ro Joan Rosals diris belan paroladon pri la interesa temo: *Kompara studo inter la internaciaj lingvoj Volapuck kaj Esperanto.* Per flua parolo kaj plena kono de ambaŭ lingvoj li scias agrablighi sian paroladon, kies finon kronis multaj aplaŭdoj.

— En la sama salono, okazis la 20ta de Januaro parolado pri la temo: *Teorioj de D-ro Ehrlich pri la imuno;* la paroladinto S-ro Mariàn Solà sukcesis per maniero simpla kaj klara komprenigi al siaj aŭskultantoj la famajn teoriojn de la granda antaŭnelonge mortinta bakteriologo; multaj aplaŭdoj salutis la finon de la esperanta prelego.

— La grupo esperantista «Ĉiam Antaŭen» okazigis la 25ta de Marto 1916ª sukcesan ekskurson al *Mentora Alsina*, kiun partoprenis pli ol 25 gesamideanoj; antaŭ ili klarigis S-ro González Llombart kun granda kompetenteco la utilecon kaj funkciadon de la diversaj aparatoj uzeblaj en la studo de Fiziko, kiuj estas tie elmetitaj; la ekskurso kaj vizito estis algrade kontestiga al ĉiuj partoprenantoj.

— La 21ta de Junio la grupo «Barcelona Stelo» dediĉis Honoran Vinon al S-ro Artur Doménech, sia kunsocietano gajninta la unuan plej honoran premion en la Esperantistaj Floraj Ludoj de Reus; partoprenis la feston pli ol naŭdek gesamideanoj; dum ĝia daŭro parolis: S-ro J. Grau kiu proponis la malavaran lundon al nia kara poeto; S-ro Horta en la nomo de «Fervojista Stelo»; S-ro Rey kiu parolis en la nomo de C. N. R. de la VII^a Distrikto kaj rememorigis S-ron Pujolà; S-ro Muxí kaj S-ro Ledergerber, svizo kiu katalune parolis, kvankam antaŭ apenaŭ du jaroj li konis nek kastilan nek katalunan lingvon; S-ro Canales en reprezento de la grupoj «Nova Sentos» kaj «Liberos»; S-ro Piñol en la nomo de U. E. A.; S-ro Navas kiel laŭreato; S-ro Riera, knabeto en reprezento de junula grupo de li starigita; S-ro Castellá, en nomo de

«Solidaridad Obrera»; S-ro Rosselló de «El Día Gráfico»; S-ro Grau dankis S-ron Ledergerber kaj S-ron Doménech; S-ro Puiggali parolis en la nomo de la K. E. F. kaj fine S-ro A. Doménech dankis ĉiujn por la regalo kaj honoro al li faritaj kaj legis la premiitan poezion longe aplaŭditan de ĉiuj.⁵

— La 1ma de Julio vespere je la 9ª okazis en la sidejo de «Barcelona Stelo» teatra ludado tre sukcesinta; post plana uverturo, oni prezentis la komikan teatraĵon «A la punta de l'Espasa» kaj la katalun-esperantan duaktan komedion «La Familia Vilaret» originale verkitan de nia kunsocietano S-ro Joan Gili; partoprenis la ludadon F-inoj Grau kaj Navas; S-roj Delclós, Vinyas, Guixá, Coca, Gili kaj Alba; ĉiu ricevis pro la bona prezentado multajn gratulojn.

PALMA DE MALLORCA. — Pro la elekto okazinta en la lasta ĝenerala kunsido de la ĉi-tiea grupo «Esperantista Klubo Palma», ĝia direktanta komitato estas la jena: Prezidanto, S-ro Bernardo Planas; Vicprezidanto, S-ro Joan Mascaró; Sekretario, S-ro Narcís Bofill; Vic-sekretario, S-ro Montserrat Vich; Kasisto, S-ro Jaume Lladó; Bibliotekisto, S-ro Antón Ramis; Voĉdonantoj, S-roj Joan Aguiló, Bernardo Rebassa kaj Francisco Barceló.

— En la ekzamenoj okazintaj en la grupo «Esperantista Klubo Palma» la tribunalo, kiu konsistis el S-roj J. Aguiló, J. Mascaró kaj N. Bofill, aljuĝis monopremion al S-ro Darwin Pons kaj honoran mencian al S-ro Nicasio Terrassa. — *La Korespondanto.*

TERRASSA. — La 15ma de Oktobro S-ro M. Solà faris prelegon pri la temo: «Tio pri homa fiziologio; per bona Esperanto li priakribis la digestan kaj spiran aparatojn kaj la sangocirkuladon; kelkaj desegnoj sur la tabulo helpis tre efike la disertacion, kiu estis tre ŝatata.

La 29ma de la sama monato S-ro J. Figueras diris ankaŭ prelegon en Esperanto pri la interesa temo: «Deveno kaj komentarioj pri la Biblio». Dum unu horo li ĉarmis la aŭskultantaron rakontante la vivon de la hebrea popolo en Egiptujo kaj ĝian iradon tra la dezerto, post kio li ricevis multajn aplaŭdojn kaj gratulojn.

La 10ma de Decembro oni solenis en la grupo «Lumon» la 57ma datrevenon de la naskiĝo de D-ro Zamenhof; tiun feston partoprenis, per legado de versajoj originalaj el la esperantista parnaso kaj per paroladoj, niaj gesamideanoj: F-inoj T. Cantarell, A. Sclar kaj A. Viver kaj S-roj Alavedra, Chalier, Ventura, Grané, Girona, Figueras, Martí kaj Solà.

— La 31ma de Decembro okazis la ĉiujara ĝenerala ordinara kunsido de «Lumon» en kiu oni elektis la jenan komitaton por la jaro 1917*: Prezidanto, S-ro J. Ventura; Bibliotekisto, S-ro J. Girona; Kasisto, S-ro Vicens Bufi; Voĉdonantoj, S-roj S. Chalier, L. Martí, J. Rigol kaj Sekretario, S-ro M. Solà.

— La 8ma de Oktobro estis malfermita en la grupo «Lumon» kurso de Esperanto; dudek-kvin lernantoj sub la lerta gvidado de S-ro S. Chalier partoprenas ĝin.

— La grupo «Lumon» proponas al ĉiuj ceteraj esperantistaj societoj de nia lando sian novan loĝejon: strato Sant Antoni, 64. — *La Korespondanto.*

VENDRELL. — Kun granda sukceso okazis la 14ta de Januaro Bonfarada Vesperfesto organizita de la grupo «Fraterco» kun la helpo de diversaj societoj kaj privatuloj de nia urbo.

La festo komenciĝis per malferma parolado de S-ro A. Julivert; sekvis kantado de la «Lira Vendrellense», poezioj legitaj de la lernantoj de «Academia Guimerà»; F-inoj Francisca Calaf kaj Beatriu Mercadé legis belajn verkojn; fluan paroladon pri la temo «Esperanto kiel idealo» diris F-ino Mario Julivert; versaĵojn kaj prozaĵojn legis S-roj A. Julivert kaj J. Masclans, direktoro de Academia Guimerà, kaj fine S-ro Urgell per siaj kantoj, nia samideano S-ro Carles Soler per sia flutludado kaj P-ro Ivern ĉe la piano gajnis al si longajn aplaŭdojn de la ĉeestantaro.

En la dua parto oni ludis la komedieton «A cà la Modista» bonege prezentitan de S-ino Pérez kaj samideanoj S-roj R. Fontanilles, C. Soler, A. Julivert kaj J. Marcé sub la direkto de S-ro Ferrán Ramón. S-ro J. Nin ludis la monologon «El Prestidigitador».

La granda salono de Teatro Tivoli estis plena de ĉeestantoj; honoris nin per alesto ankaŭ la aŭtoritatuloj, inter kiuj lia urbestra moŝto S-ro Fernández, al kiu oni liveris la kelkcentojn da pesetoj enspezitaj dum la festo.

Kuraĝigita de tiu sukceso «Fraterco» intencas aranĝi alian pure esperantistan festegon. — *La Korespondanto*.

ZARAGOZA. — La 8ta de Majo de 1916ª okazis en tiu-ĉi urbo la unua ĝenerala kunsido por starigo de Aragona Esperantista Federacio; post provizora akcepto de la regularo aprobita de la Provincestro oni decidis:

- 1.º Deklari starigita la Federacion kies sidejo estas tiu de Esperanta Societo Fraterco, str. Luna, 9, en ĉi-tiu urbo.
- 2.º Elekti la jenan komitaton: Prezidanto, S-ro Manuel Maynar; Sekretario, S-ro Emilio Gastón; Voĉdonantoj, S-ro Vicente Loren, F-ino María Luz kaj S-ro José Larraga.
- 3.º Aliĝi al la Hispana Esperantista Konfederacio.
- 4.º Komuniki tiujn decidojn kaj la aprobitan provizoran regularon al ĉiuj kunfederacianoj.

La tuta materialo por la publikaĵo de tiu-ĉi numero de nia gazeto estis jam preta la lasta duono de februaro, sed kaŭze de la transloĝiĝo de Ĥpresejo ĝi ne povis esti kompostita kaj presita ĝis nun; ankoraŭ ĉi-tiu malhelpo aldoniĝis al la multaj ĥiuj ne permesis al ni plenumi niajn bonajn intencojn. La proksima numero aperos, tamen, akurate. — La Redakcio.

Ĉiu membro de la *Kataluna Esperantista Federacio*, aŭ aboninto al KATALUNA ESPERANTISTO ratjos unufoje dum la jaro publikigi malgrandan anoncon, kiu senpage aperos ankaŭ sur *Amerika Esperantisto*.

Deziras korespondadon:

- S-ro Francisco Sagrera, str. Unió 2, Palafrugell, Hispanujo.
S-ro Tomás Iglesias, str. Cervantes 13, 4.º, Santander, Hispanujo.
S-ro Juan Oliveras, str. Llum, 12, 1.er, Manresa, Hispanujo.
S-ro Blanse Gaspard, barak 48, Harderwijk, Holanda.
S-ro Petro Bablić, G. P. O., Auckland, New Zeland.
S-ro Jakov Vodanovič, G. P. O., Auckland, New Zeland.
S-ro Fernand Lepercq, Soldato, 13.^a, reg. Inf. Audclencourt par Clesmont, Haute Marne, France.
S-ro Rudnicky, poŝtoficisto, Taškent Je, (Russian Turkestan, Central Asia), pri vivo kaj laborkondiĉoj en Ameriko. Ĉar leteroj ne estas riceveblaj, skribu per P. K.
S-ro N. T. Goddard, 113, N. Univ., Vermilion, So. Dakota, Usono.
S-ro W. O. Wanzer, Beloit, Kans., Usono.
F-no Leona M. White, Beloit, Kans., Usono.
S-ro Henriko Chantry, Tendaro 1, Barako 30, Zeist, Holland.
S-ro Armand B. Coigne, 243 Belford Park Boulevard, New-York, U. S. A. deziras korespondi pri psikologio.
S-ro Albert Burkett, 113 N. Univ., Vermilion, So. Dakota, Usono.
S-ro Wm. A. Knox, 113 N. Univ., Vermilion, So. Dakota, Usono.
S-ro M. V. Pangburu, 113 N. Univ., Vermilion, So. Dakota, Usono.
S-ro Benecchio Alessandro, Correspondante Mondiale, Cassella Postale 19,636, Lugano, Switzerland.
S-ro Mario Bru, instruisto, Tivissa (Hispanujo) deziras interŝanĝi ilustritajn poŝtkartojn.

La proksima

JANUARA NUMERO

DE

Kataluna Esperantisto

Aperos senprokraste ĉirkaŭ la 20^a de Aprilo.

Kunfederacianoj! Helpu ĉiuj la funkciadon de la K. E. F., kaj per tio la vivon kaj pligraviĝon de ĝia presorgano de nun regule aperonta!